

Satversmes tiesa

Preses relīze

Lieta Nr. 2021-11-01

12.04.2021.

Ierosināta lieta par normām, kas aizliedz karavīram darboties politiskās partijās

---

Satversmes tiesas 2. kolēģija 2021. gada 9. aprīlī ierosināja lietu “Par Militārā dienesta likuma 10. panta otrās daļas un 15. panta pirmās daļas 1. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam un 102. pantam”.

APSTRĪDĒTĀS NORMAS

- Militārā dienesta likuma 10. panta otrā daļa: „Karavīram ir tiesības būt par biedru tādās biedrībās un nodibinājumos, kurām nav politiska rakstura, kā arī dibināt karavīru biedrības un nodibinājumus un piedalīties citos nepolitiskos pasākumos, ja šāda darbība netraucē dienesta pienākumu izpildi.”
- Militārā dienesta likuma 15. panta pirmās daļas 1. punkts: „Karavīram ir aizliegts veikt politisko darbību, pievienoties arodbiedrībām, organizēt streikus un piedalīties tajos.”

AUGSTĀKA JURIDISKA SPĒKA NORMAS

- Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. panta pirmais teikums: “Visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā.”
- Satversmes 102. pants: “Ikvienam ir tiesības apvienoties biedrībās, politiskās partijās un citās sabiedriskās organizācijās.”

LIETAS FAKTI

Lieta ierosināta pēc Laura Boča pieteikuma. Pieteikuma iesniedzējs ir karavīrs, kurš kļuvis par politiskās partijas dibinātāju un biedru. Taču saskaņā ar apstrīdētajām normām viņš nedrīkstot vienlaikus pildīt karavīra pienākumus un darboties politiskā partijā.

Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka apstrīdētajās normās ietvertais aizliegums nesamērīgi ierobežo viņam Satversmes 102. pantā paredzētās tiesības uz biedrošanās brīvību.

Likumdevēja izraudzītais līdzeklis neesot piemērots pamattiesību ierobežojuma leģitīmā mērķa sasniegšanai. Turklāt pastāvot saudzējošāki līdzekļi, kas mazāk ierobežotu personai Satversmes 102. pantā noteiktās pamattiesības, bet ļautu pamattiesību ierobežojuma leģitīmo mērķi sasniegt līdzvērtīgā kvalitātē. Proti, likumdevējs esot varējis pieņemt tādu regulējumu, kas ļauj karavīram būt politikās partijas dibinātājam un biedram, bet liedz aktīvi pārstāvēt savas politiskās intereses dienestā. Apstrīdētās normas arī pārkāpjot tiesiskās vienlīdzības principu. Profesionālā dienesta karavīri atrodoties vienādos un pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos ar zemessargiem, rezerves karavīriem un lešlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem, kuriem aizliegums darboties politikās partijās nepastāvot. Šādai atšķirīgai attieksmei neesot objektīva un saprātīga pamata, un tā neesot samērīga.

TIESAS PROCESS

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Saeimu līdz 2021. gada 9. jūnijam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

- Lietas sagatavošanas termiņš ir 2021. gada 9. septembris.

Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

- Lēmums par lietas ierosināšanu pieejams šeit: https://www.satv.tiesa.gov.lv/wp-content/uploads/2021/04/2021-11-01_lemums_par_ierosinasanu.pdf

---

Relīze sagatavota, lai informētu sabiedrību par Satversmes tiesas darbu. Detalizētāka informācija par Satversmes tiesas aktualitātēm, ierosinātajām un izskatītajām lietām pieejama Satversmes tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv. Aicinām sekot līdzi informācijai arī tiesas *Twitter* kontā [@Satv_tiesa](https://twitter.com/Satv_tiesa) un tiesas *Youtube* [kanālā](#).

Zanda Meinarte

Satversmes tiesas

Sabiedrisko attiecību speciāliste

Zanda.Meinarte@satv.tiesa.gov.lv

67830759, 26393803

Video par Satversmes tiesu [šeit](#).

